

KI-notat nr.: 4/2015 - Bakgrunn for vedtak - settefisk

Søker/sak:	Marine Harvest Norway AS/Vannuttak til settefiskanlegg
Fylke/kommune:	Møre og Romsdal/Ulstein
Ansvarlig:	Gry Berg :
Saksbehandler:	Frank Jørgensen :
Dato:	
Vår ref.:	201101065-16

Søknad om tillatelse til regulering av Brørevatnet og uttak av vann fra Storelva i Ulstein kommune i Møre og Romsdal fylke

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	2
Høring og distriktsbehandling	5
NVEs vurdering	6
NVEs konklusjon	9
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	11

Sammendrag

Søknaden gjelder tillatelse etter vannressursloven § 8 til senkning av Brørevatnet med 45 cm fra normalvannstand og vannuttak fra Storelva til settefiskproduksjon.

Marine Harvest Norway AS avd. Flø (MHN) har i dag en konsesjon etter akvakulturloven til å produsere 850 000 sjødyktig smolt. Selskapet har nå søkt om å utvide produksjonen til 2,5 millioner sjødyktig smolt ved sitt anlegg ute på Flø i Ulstein kommune, Møre og Romsdal.

De tekniske inngrepene er allerede etablert. Inntaket ligger 370 meter opp i Storelva på kote 10. På kote 334 ligger Brørevatnet, her er det etablert et nødtappingsopplegg for å sikre vann i tørre perioder. Denne nødtappingen har en viss reguleringseffekt på vannstanden i Brørevatnet.

Arealet på nedbørfeltet til settefiskanleggets vanninntak er beregnet til 9,6 km² og middelvannføring 470 l/s.

MHN har søkt om en aktiv regulering i Brørevatnet på ca. 30 cm senkning. Selskapet må sette i gang nødtappingen når Brørevatnet er ca. 15 cm under normalvannstand. LRV er av den grunn definert ca. 45 cm meter under normalvannstand. Dette tilsvarer dagens praksis og gir et reguleringsmagasin på

141 000 m³. Magasinet vil bli brukt som buffer i perioder med lite tilsig fra nedbørfeltet. MHN har søkt om et maksimalt vannuttak på 15 m³/min og et gjennomsnittlig vannuttak over året på inntil 8 m³/min.

NVE har ikke registrert konflikter av betydning knyttet til tidligere vannuttak til settefiskproduksjon. NVE har likevel gjennom høringsrunden blitt gjort oppmerksom på vassdragsverdier som må ivaretas. Ingen av høringspartene er imot at det gis konsesjon dersom det blir satt visse vilkår i konsesjonen. Storelva har sjørret, og fiskesperren som hindrer fisk å bruke hele den naturlige gytestrekningen er en betydelig ulempe for sjørreten. NVE mener at det er en forutsetning at anadrom fisk skal kunne passere inntaksdam. NVE oppfatter også at brukerne av området ikke ønsker en mer aktiv regulering av Brørevatnet enn dagens.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Marine Harvest Norway AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til regulering av Brørevatnet ned 45 cm under normalvannstand, et maksimalt vannuttak på inntil 15 m³/min, et gjennomsnittlig uttak på inntil 8 m³/min og slipp av minstevannføring på 25 l/s. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

NVE fastslår at anlegget, i nåværende form med fiskesperre, utgjør en nevneverdig skade og ulempe for allmenne interesser i vassdraget, og at drift av anlegget med fiskesperre uten konsesjon er brudd på vannressursloven § 8. NVE gir Marine Harvest AS frist for å sørge for at anadrom fisk skal kunne passere inntaksdam innen 1.1.2017.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Marine Harvest Norway AS avd. Flø, datert 3.12.2013:

«Marine Harvest Norway AS avd. Flø (reg. nr. M/U 0001) søker om vannuttak for eksisterende settefiskanlegg på Flø i Ulstein kommune i Møre og Romsdal. Det søkes etter vannressursloven § 8 om tillatelse til:

- *Uttak av vann fra Storelva med høyeste månedsmiddel på 15 m³/min (0,25 m³/s).*
- *Og et gjennomsnittlig årlig vannuttak på 8 m³/min (0,133 m³/s).*
- *Regulering av Brørevatnet 45 cm innenfor naturlig vannstandsvariasjon og godkjenning av dagens tappearrangement av nødvann.*
- *Opprettholdelse av den etablerte fiskesperren 370 m oppe på sjøaureførende strekning i Storelva.*
- *Slipp av minstevannføring tilsvarende alminnelig lavvannføring på 25 l/s (1,5 m³/min).»*

Marine Harvest AS sitt settefiskanlegg ved Flø, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	9,6
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	14,8
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	49
Middelvannføring	l/s	0,47
Alminnelig lavvannføring	l/s	24
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	11
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	18

vassdragsanlegg

Inntak	moh.	10
Avløp	moh.	0
Lengde på berørt elvestrekning	m	310
Brutto fallhøyde	m	8
Maks kapasitet på inntaksrør	l/s	250
Tilløpsrør, diameter	mm	2 X 350
Tilløpsrør, lengde	m	

MAGASIN

Magasinvolum	m ³	141 000
HRV	moh.	333,0
LRV	moh.	332,55

Om søker

Tiltakshaver er Marine Harvest Norway AS (MHN) som er en viktig aktør innen settefiskproduksjon i Møre og Romsdal.

Beskrivelse av området

Brørevatnet med Storelva, som er utløpselva fra vatnet, ligger i nærhet og ved et lite tettsted Flø i Ulstein kommune i Møre og Romsdal. Det har vært settefiskproduksjon på anlegget ved Flø siden 1986 og de tekniske inngrepene er allerede etablert. Ca. 370 meter ovenfor utløp til sjø på kote 10 er det etablert en inntaksordning som er støpt i betong, her er det også lagt ei rist som fungerer som fiskesperre slik at vill anadrom fisk ikke kommer i kontakt med inntaksvannet til settefiskanlegget. Fra vannbehandlingshus ved inntak går det to nedgravde 350 mm vannledninger med en samlet kapasitet på 15 m³/min ned til settefiskanlegget. På kote 333 ligger Brørevatnet, her er det etablert et tappearrangement for å sikre vanntilgang i perioder med lite tilsig. Tiltaket strekker seg fra havnivå med grunne strandområder til Brørevatnet som ligger like over tregrensen. Det går en enkel grusvei opp til vatnet, og rundt vatnet ligger det noen hytter. Selve Storelva har en slak stigning i de nedre delene og fremstår som et fremtredende landskapselement i kulturlandskapet. Etter ca. 700 meter fra utløp i sjø brekker elva kraftig opp med små fosser og stryk til Brørevatnet på kote 330.

Teknisk plan

Reguleringer

Reguleringen med HRV og LRV videreføres slik som tidligere.

Inntak

Dagens etablerte inntak benyttes.

Vannvei

Etablert rørgate benyttes.

Veier

Det er ikke planlagt å etablere nye veier.

Massetak og deponi

Det er ikke planlagt å etablere massetak eller deponi.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Selve området der settefiskanlegget ligger er satt av til næringsvirksomhet i kommuneplanens arealdel. I samme plan er Storelvavassdraget definert som hensynsone. I denne definerte sonen er det satt restriksjoner som har betydning for bruken av arealet. Hensynssonen skal ivareta friluftsliv, landskap, bevaring av naturmiljøet og forsøke å unngå nye utbygginger og inngrep i denne sonen. I kommuneplanen er store deler av nedbørfeltet og vassdraget samt anleggsområdet vist som faresone for ras og skredfare. På nordsiden av Brørevatnet ligger det et område som er regulert til hytteområde.

Verneplan for vassdrag

Brørevatnet og Storelva er ikke vernet i vemeplan for vassdrag

Inngrepsfrie områder (INON)

Det planlegges ikke å gjennomføre nye inngrep i området og tiltaket vil derfor ikke medføre noen reduksjon i inngrepsfrie områder.

Nasjonale laksevassdrag

Brørevatnet og Fløelva ligger ikke i et nasjonalt laksevassdrag.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 5.5.2014 sammen med representanter for søkeren, kommunen, hytteiere og brukere av området. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringsuttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Ulstein kommune hadde ingen spesielle merknader til søknaden forut for NVEs sluttbefaring.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal påpeker at tiltaket er etablert og vurderer av den grunn at det ikke vil gi nye virkninger på vassdraget. Naturtypene kystlynghei av lokal verdi og naturbeitemark av lokal verdi er registrert i området. Fylkesmannen mener at disse områdene i utgangspunktet ikke bør utsettes for nye fysiske inngrep. Rørledninger ligger i dagen, noe som ikke er i samsvar med tidligere tillatelser fra Fylkesmannen. Fylkesmannen forutsetter at det blir satt vilkår om nedgraving av rørledningene. Fiskesperren som er etablert i vassdraget reduserer opprinnelig anadrom strekning med 50 %. Selv om vassdraget ikke er av stor verdi for anadrom fisk mener Fylkesmannen at fiskesperren i vassdraget bør fjernes.

Hytteierne ved Brørevatnet påpeker at dette er et stort naturinngrep i et unikt rekreasjonsområde. Hytteierne er og bekymret for fisken i Brørevatnet ved nedtapping. De gjør oppmerksom på at det ligger 11 hytter rundt vatnet og at enda flere er planlagt bygd. Hytteierne påpeker at en ev. nedtapping av Brørevatnet forventes i den perioden det er fint og tørt vær da hyttene blir mest brukt. De legger også fram en alternativ løsning som omfatter nye tekniske inngrep og nytt reguleringsmagasin i vassdraget for å hindre at Brørevatnet blir nedtappet.

Tilleggsopplysninger

I etterkant av NVEs befaring i område den 5.5.2014 mottok NVE en utvidet høringsuttalelse fra Ulstein kommune basert på de opplysningene som framkom under selve befaringsdagen. Uttalelsen er forkortet og gjengitt av NVE under. Fullstendige uttalelse er tilgjengelige via offentlig postjournal:

Kommunen påpeker at strekningen ovenfor dagens fiskesperre er et flott område som kulturlandskap, lett tilgjengelig fiskestrekning med potensielle gyteområder for både stedegen og anadrom ørret. Kommunen går ut i fra at det i dag finnes andre metoder for å hindre smitte fra villfisk inn til settefiskanlegget og ser på fiskesperren som et svært uheldig tiltak med tanke på sjørørreten og gyting oppstrøms fiskesperren.

NVEs vurdering

MHN har søkt om å ta ut vann fra Storelva slik at de kan utvide sin produksjon av settefisk ved det eksisterende oppdrettsanlegget i Flø. Dette anlegget har i dag en tillatelse til å produsere 850 000 sjødyktig settefisk og det planlegges nå å kunne øke produksjonen til 2,5 millioner smolt ved samme anlegg. En slik økning vil gi endre vannuttaket over året og i omfang. Ved suksessive utvidelser vil tidligere endringer i biomasse og vannuttak medføre at det nye tiltaket utløser nevneverdig skade eller ulempe og da må hele vassdragsanlegget ha konsesjon. Selskapet har ingen planer om å endre på etablerte tekniske installasjoner knyttet til vannuttaket, og det er derfor ikke forventet nye inngrep i området. NVE legger til grunn søkers erfaring med vannkilden og de hydrologiske beregningene som følger konsesjonssøknaden når vi vurderer en ev. konsesjon til vannuttak fra Storelva og regulering av Brørevatnet.

Når en legger de hydrologiske beregningene som følger søknaden til grunn, er det omsøkte vannuttaket med de gitte hydrologiske forhold et fornuftig vannutaksregime i våte- og normale år. I tørrår vil selskapet være avhengig av en buffer i Brørevatnet. Den omsøkte reguleringen vil gi en buffer i reguleringsmagasinet på om lag 141 000 m³. Når en legger vedlagt magasinkurver til grunn vil omsøkt reguleringsmagasin sammen med naturlig tilsig være tilstrekkelig i tørrår til både omsøkt vannuttak og slipp av foreslått minstevannføring på 25 l/s.

Under høringsrunden ble det registrert konflikt knyttet til fiskesperren og anadrom villfisk. NVE fikk under sin sluttbefaring signaler om at det er av betydning at Brørevatnet fremstår som relativt urørt og med få vannstandsendringer også etter en ev. utvidelse ved settefiskanlegget på Flø. NVE mener at en formalisering av dagens rettigheter og eksisterende forhold i vassdraget vil være positivt både for allmennheten og selskapet.

Både kommunen og Fylkesmannen er positive til at selskapet nå formaliserer vannuttaket og de tekniske inngrepene gjennom en konsesjonsbehandling i NVE. Både kommunen og fylkesmannen mener at fiskesperren bør fjernes slik at anadrom fisk kan vandre opp til ovenforliggende gyteområder.

Biologisk mangfold

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om regulering av Brørevatnet og vannuttak fra Storelva legger vi til grunn bestemmelsene i naturmangfoldlovens §§ 4 og 5 samt §§ 8-12.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, høringsuttalelser, samt NVEs sluttbefaring og egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldlovens § 8.

Selve Storelva er som alle andre elveløp oppført som nært truet i norsk rødliste for naturtyper. Det ble også registrert en kalkfattig og klar innsjø i området som har status sårbar i Norsk rødliste for naturtyper. Det er ingen andre kjente naturtyper som blir berørt av tiltaket. NVE mener at disse naturtypene ikke blir ytterligere negativt påvirket ved tiltaket. Dersom det blir satt krav om minstevannføring og fjerning av fiskesperre vil tiltaket få en positiv effekt.

Det er registrert sjørørret i nedre del av Storelva og ål i Storelva, Lissjevatnet og Brørevatnet. Ål er registrert som kritisk truet på Norsk rødliste.

I følge norsk lakseregister er det ikke registrert noen bestand av laks i Storelva, men en bestand av sjørret. Denne er registrert som hensynskrevende i Norsk lakseregister. I forbindelse med konsesjonssøknaden er det gjennomført en feltundersøkelse i den delen av Storelva som innehar anadrom fisk. I rapporten som følger konsesjonssøknaden er anadrom del av vassdraget satt til å ha middels stor verdi. Naturlig vandringshinder for sjørreten er registrert ca. 700 meter opp i vassdraget fra sjø. Midt på denne strekningen, ca. 350 meter fra sjøen, er det etablert ei fiskesperre. Tidligere var det et krav fra mattilsynet at vill anadrom fisk ikke skulle gå opp i vannkilden til et settefiskanlegg. Fiskesperrer ble da i mange vassdrag et nødvendige tiltak for å hindre smitte fra villfisk til oppdrettsfisk. Mange fiskesperrer ble da etablert uten at NVE ble kontaktet. En fiskesperre som forkorter lakseførende strekning i et vassdrag er konfliktfylt og i dag ikke et absolutt krav. Det finnes alternativer, og NVE har i brev til hele settefisknæringen den 16.12.2008, formidlet at fiskesperrer i de fleste tilfeller er uønsket. Sjørreten er på sterk tilbakegang i det aktuelle området og vassdragsforvaltningen legger betydelig vekt på å ivareta disse populasjonene. Både kommunen og Fylkesmannen mener at den etablerte fiskesperren bør fjernes. I følge laks og innlandsfiskekloven §35 er det forbudt å stenge helt for fiskens frie gang uten konsesjon etter vannressursloven.

Ifølge Miljødirektoratet har fangstene av sjørret blitt kraftig redusert i perioden 2004 – 2013. De to siste årene har fangstene på Vestlandet og i Midt-Norge vært nede i omtrent en firedel av gjennomsnittet for perioden 1993 – 2003. I enkelte regioner, som i Hardangerfjorden, viser overvåking at bestandene er så reduserte at de er truet av utryddelse. Samtidig er det et nasjonalt mål at de ville bestandene av anadrom laksefisk skal opptre i levedyktige bestander. Målet gjelder alle vassdrag der artene finnes i selvreproduserende bestander, og det skal være et naturlig høstbart overskudd.

Tilbakegangen skyldes flere forhold ifølge Miljødirektoratet. Påvirkninger som vassdragsreguleringer og andre fysiske inngrep, jordbruksforurensning og lakselus er de mest vanlige i dag. Lakselus regnes som den største, kjente trusselen mot sjørret, spesielt i områder og regioner med høy oppdrettsvirksomhet. Havforskningsinstituttet avgir årlig en rapport hvor blant annet risiko for negativ påvirkning fra lakselus på sjørret vurderes. Rapport for 2014 «Risikovurdering norsk fiskeoppdrett 2013» tyder på risiko for høy dødelighet av sjørret på grunn av lakselus i området fra Hardanger til Nordland.

Potensialet for å få en økning av bestanden ligger delvis i å rydde opp i gamle inngrep som bekkelukkinger, oppgangshindringer, tørrlegginger og forurensning. I Storelva er det i dag både etablert ei fiskesperre samt at det ikke er krav om slipp av minstevannføring fra inntaksdam og ned til utløp i sjø. Marine Harvest AS har selv foreslått slipp av minstevannføring fra inntaksdam for å ivareta gyte- og oppvekstområder for sjørreten nedstrøms dam. Dersom fiskesperren blir fjernet og det blir sluppet minstevannføring fra inntaksdam, mener NVE at tiltaket vil få en positiv effekt med tanke på sjørreten.

Et eventuelt vannuttak fra Storelvvassdraget som omsøkt vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper, arter eller økosystemet gitt i naturmangfoldloven §§ 4 og 5 gitt at vannuttaket begrenses, fiskesperre blir fjernet og det blir satt krav om slipp av minstevannføring fra dam i Storelva.

Naturmangfoldloven § 10 fastsetter prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning. Dette innebærer at man må ha kunnskap også om andre tiltak og påvirkninger på økosystemet slik at en kan identifisere den samlede belastningen, jf. også formuleringen i § 8 om "effekten av påvirkninger". I vurderingen av samlet belastning skal det både tas hensyn til allerede eksisterende inngrep og forventede framtidige inngrep. I følge søknaden er det drevet med settefiskproduksjon ved anlegget på Flø siden 1986 og vassdraget har derfor vært regulert siden den tid. På bakgrunn av de drøftinger som er gjort ovenfor, mener NVE at tiltaket ikke vil føre til negative endringer av økosystemet i vassdraget

over tid når det fastsettes vilkår. Dersom det settes krav om slipp av minstevannføring og at fiskesperren fjernes vil forholdene bli noe bedret enn dagens status for vassdraget.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldlovens § 9 (føre-var-prinsippet) er vurdert i tilstrekkelig grad.

I følge § 12 i naturmangfoldloven skal en tilstrebe å ta i bruk de best miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet. Installasjon av fullverdig resirkuleringsteknologi på deler av settefiskanlegget, slik MHN har gjort på Flø er et eksempel på å imøtekomme denne paragrafen. NVE mener også at installasjon av renseanlegg på inntaksvannet framfor fiskesperre vil være en viktig del for å ivareta sjøørretbestanden i vassdraget for framtiden. Andre avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Landskap, friluftsliv og brukerinteresser

Det fysiske tiltaket er allerede etablert og selve virkningene knyttet til landskap og friluftsliv vil hovedsakelig knytte seg til et ev. endret vannuttagsregime. Ulstein kommune påpeker at Storelva/Indreflølva er et flott område både som kulturlandskap, og som lett tilgjengelig fiskestrekning. Langs Storelva ligger det flere gamle kverner som er relativt godt bevart, men disse vil ikke bli påvirket av en ev. utvidelse i settefiskproduksjonen.

Grunneiere og brukere av området rundt Brørevatnet gjør oppmerksom på at Brørevatnet er mye brukt som friluftsområde. Det ligger 11 hytter rundt vatnet og det er flere under planlegging. Hyttene blir brukt mest i sommerperioden og det er i denne perioden det er forventet at vannet blir mest nedtappet. I et forslag fra enkelte hytteeiere i området ligger det et alternativ å heve Lissjevatnet med 2-3 høydemeter framfor å regulere Brørevatnet. NVE vil påpeke at dette ikke er omsøkt og har heller ikke vært på offentlig høring. NVE fikk likevel mulighet til å se på dette alternativet under sin sluttbefaring. Lissjevatnet ligger godt synlig fra vei og en heving med 2-3 meter med de tekniske installasjoner dette vil medføre vil føre til en betydelig endring i landskapsbilde. For NVE kan det virke som en ev. heving av Lissjevatnet vil framstå som et betydelig inngrep sammenlignet med reguleringen i Brørevatnet. Fylkesmannen mener at rør ut fra Brørevatnet virker skjemmende på landskapet og bør graves ned. NVE ble under sluttbefaringen gjort oppmerksom på at brukerne/hytteeierne i området ikke ønsket at rørene skulle sprenges ned da dette vil, gi betydelige sår i naturen. NVE er enige med brukerne/hytteeierne i området. Rørene er lagt på fjell med lite overdekning og en ev. nedsprenget av rør vil gi betydelige landskapssår. Det kan likevel bli aktuelt med noe små justeringer av rørplasseringen i en ev. detaljplan og oppfølging av anlegget dersom det blir gitt konsesjon.

NVE er av den oppfatning at de største interessene med tanke på landskap og friluftsliv er knyttet til Brørevatnet. Brørevatnet ligger idyllisk til ovenfor tregrensen i et relativt urørt fjellandskap. Reguleringen er allerede etablert som et nødtappingsmagasin i tørrår og i følge søker vil den ev. utvidelsen ikke endre på reguleringsgrensene eller benytte magasinet mer aktivt enn det som er praksis i dag. Under NVEs sluttbefaring ble det ikke ytret særlig motstand mot dagens reguleringsregime, men det ble ytret skepsis til ytterligere nedtapping eller økt aktivitet i tappingen fra reguleringsmagasinet. NVE er av den oppfatning at dersom MHN holder seg til dagens praktiserte reguleringsregime og benytter magasinet hovedsakelig som buffer i tørrår, kan tiltaket aksepteres med tanke på landskap og friluftsliv.

Samfunnsmessige fordeler

En konsesjon til vannuttaket som omsøkt vil gi grunnlag til å utvide smoltproduksjonen ved anlegget på Flø. En utvidelse vil styrke det lokale næringsgrunnlaget og bidra til å sikre arbeidsplassene i distriktet samt tilføre to nye årsverk ved bedriften.

Oppsummering

MHN ønsker å få formalisert tidligere vannuttak og regulering med en konsesjon etter vannressursloven og de plikter og rettigheter dette medfører. NVE mener dette vil være en fordel både for bedriften og allmennheten. NVE er positive til at selskapet vil øke produksjonen i settefiskanlegget ved å ta i bruk resirkuleringsteknologi og samtidig sikre de allmenne interessene knyttet til vassdraget. NVE mener dette er en god ressursutnyttelse og i samsvar med intensjonen om å drive bærekraftig. Gjennom søknadsprosessen ble det registrert relativt lavt konfliktnivå til tiltaket samtidig som tiltaket har stor samfunnsmessig verdi. De største påvirkede verdiene i vassdraget er Brørevatnet som landskapselement og den negative virkningen på anadrom villfisk. NVE mener at disse verdiene vil kunne ivaretas dersom fiskesperren fjernes og det blir satt vilkår i en konsesjon.

NVE legger betydelig vekt på at bedriften ikke skal ta ut vann utover det omsøkte vannuttaket, slipper minstevannføring og at dette loggføres dersom det gis konsesjon.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Marine Harvest Norway AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til regulering av Brørevatnet ned 45 cm under normalvannstand, et maksimalt vannuttak på inntil 15 m³/min, et gjennomsnittlig uttak på inntil 8 m³/min og slipp av minstevannføring på 25 l/s. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

NVE fastslår at anlegget, i nåværende form med fiskesperre, utgjør en nevneverdig skade og ulempe for allmenne interesser i vassdraget, og at drift av anlegget med fiskesperre uten konsesjon er brudd på vannressursloven § 8. NVE gir Marine Harvest AS frist for å sørge for at anadrom fisk skal kunne passere inntaksdam innen 1.1.2017.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (byggsaksforskriften) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder Miljødirektoratet/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttien av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av produksjon av settefisk ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Reguleringsgrenser, vannslipp og Vannuttak

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av vannuttak og minstevannføring:

Middelvannføring	l/s	470
Alminnelig lavvannføring	l/s	24
5-persentil sommer	l/s	11,5
5-persentil vinter	l/s	16
Slipp minstevannføring	l/s	25
Maksimal vannuttak i % av middelvannføring	%	53

Regulering

NVE fastsetter reguleringshøyden for Brørevatnet som tidligere praktisert. Dette er oppgitt til å være 45 cm ned fra normalvannstand. Brørevatnet har en naturlig utløpsterskel og selskapet vil normalt begynne å regulere vatnet aktivt når vannstanden går ca. 15 cm under normalvannstand. Aktiv regulering er da beregnet til 30 cm senkning. Brørevatnet vil kunne reguleres ned til (LRV) fast merkestein oppgitt til å ligge med topp på kote 332,55 som tilsvarer 45 cm under normalvannstand. Under NVEs sluttbefaring ble denne steinen påvist og det var satt opp en måleanordning som markerte stedet.

Minstevannføring

Som avbøtende tiltak foreslår Marine Harvest slipp av minstevannføring på 25 l/s fra inntaket i Storelva.

Ingen av høringsinstansene har spesielle merknader til foreslått slipp av minstevannføring.

Det har tidligere ikke vært krav om slipp av minstevannføring i vassdraget. Vassdraget innehar anadrom fisk og et minstevannføringsslipp vil være et positivt bidrag for gyte og oppvekstområder nedstrøms inntak i perioder med lite tilsig i vassdraget.

Ut fra dette fastsetter NVE et minstevannføringsslipp på 25 l/s i hele året tilsvarende det søker selv har foreslått og som er anbefalt i KU rapport som følger konsesjonssøknaden. I følge Hydrologien som følger konsesjonssøknaden vil det være rikelig med vann også i tørrår til både slipp av minstevannføring og omsøkt vannuttak.

Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes å være etablert innen for en ev. ny konsesjon om etter akvakulturloven tas i bruk. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

Vannuttak

Vannuttaket skal avgrenses til maksimalt 15 m³/min og skal ikke overstige 8 m³/min i gjennomsnittlig uttak over året. Det skal installeres vannmåler og vannuttaket skal loggføres kontinuerlig. Dataene må kunne fremvises NVE på forespørsel.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Førde og godkjennes av NVE før en ev. konsesjon etter akvakulturloven om utvidelse kan tas i bruk. Selskapet skal skriftlig varsle NVE i når konsesjon etter vannressursloven tas i bruk.

Vi viser også til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner.

Nedenstående tabell søker å oppsummere føringer og krav som ligger til grunn for konsesjonen. Det kan likevel forekomme at det er gitt føringer andre steder i dokumentet som ikke har kommet med i tabellen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Inntak	Fiskesperre skal fjernes innen 1.1.2017 ev. skal det etableres en anordning slik at fisk fritt kan passere dam ved opp og utvandring under gyteperioden. Teknisk løsning for dokumentasjon av slipp av minstevannføring skal godkjennes av NVE.
Største vannuttak	15 m ³ /min

Det er angitt i tabellen hvorvidt det kan gjøres justeringer i forbindelse med detaljplanleggingen. Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jamfør kulturminneloven § 8 (jamfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.